

Пунсовыя ветразі —
шчаслівы сімвал «Белэксімгаранта».

ПРАДСТАУЛЕМ СУРАЗМОУНІКА

Вячаслау Дзмітрыевіч сваю працоўную дзеянісць пачынаў у фінансавым упраўленні Мінаблывкакама. На розных пасадах праішоў тут сур'ёзную прафесійную школу.

Пазней працаўшы намеснікам начальніка бюджетнага упраўлення Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь, у Кантрольнай палаце. Прыкметнымі вехамі працоўнай біяграфіі сталі няпростыя клопаты намесніка старшыні праілення ААТ «ААБ Беларусбанк» і намесніка генеральнага дырэктора Белдзяржстраха.

Калі было створана Беларуское рэспубліканскіе ўнітарнае прадпрыемства экспартна-імпартнага страхавання «Белэксімгарант», рашэннем урада прызначаны яго генеральным дырэктаром.

Пасля выхаду на пенсію — дарадца па эканамічных пытаннях старшыні Канстытуцыйнага суда Рэспублікі Беларусь.

Жанаты.

— Паважаны Вячаслау Дзмітрыевіч, часта чалавек лініцы, што гэта ён выбірае прафесію. На самай справе прафесія выбірае нас. А як было ў вас?

— Мой жыццёвые шляхы вызначыліся пасля паступлення ў Мінскі фінансава-еканамічны тэхнікум, што знаходзіцца ў падпрадкаванні Міністра Рэспублікі Беларусь. Гады вучобы тут я засёды ўспамінаю з асаблівай цеплынёй і ўдзячнасцю ўсяму калектыву вучладчыку. Тут на ўласным прыкладзе адчуў, што сапраўдны настаўнік засёды дае значна больш, чым вызначана вучбайнай праграмай. Ён дапамагае маладому чалавеку зразумець сябе, раскрыць самыя лепшыя чалавечыя якасці, знайсці ў выніку ўласную дарогу ў жыцці.

Менавіта такім настаўнікам стаў для мяне тагачасны дырэктар тэхнікума Дэмітрый Ягоравіч Кавалёў. Ён змог пераканаць, што спецыяльнасць «дзяржаўных бюджетаў» — гэта найлепшае, што патрэбна маладому чалавеку, які думае пра веды і будучую кар'еру. Цікавы факт: больш за палову сённяшніх супрацоўнікаў Міністэрства фінансаў і тых арганізацый, што яму падпрадкаваны, пачыналі сваю прафесійную вучобу ў гэтай навучальнай установе. Як і яны, я таксама ўдзячны лёсу за студэнцкія гады, гэта быў цудоўны час.

— Па размеркаванні вы трапілі ў фінансавае упраўленне Мінаблывкакама, што на той час было вельмі крута...

— У актыве ў мяне былі малады запал, служба ў арміі і дыплом з адзнакай тэхнікума. Думаю, усё гэта разам і вызначыла маё першое месца працы.

Фінансавае упраўленне Мінаблывкакама — унікальны калектыв інтелігентных і вельмі прафесійных людзей. Магчыма, гэта нават найлепшая супольнасць з тых, што я потым сустракаў. Не будзе перабольшаннем сказаць, што Павел Карпавіч Зайцаў, Пётр Станіслававіч Ліхтаровіч, Вадзім Афанасьевіч Шахлевіч, Павел Іванавіч Туронак, Антон Антонавіч Каласко, а разам з імі і шэраг іншых супрацоўнікаў з'яўляліся залатым фондам фінансавай сістэмы Міністэрства фінансаў і нашай краіны.

ЧАЛАВЕК, ЯКІ СТВАРЫЎ СІСТЭМУ

Наш суразмоўнік, дзяржаўны служачы першага класа, выдатнік фінансавай сістэмы Вячаслау Балібок, заўтра адзначае 70-годдзе. Вячаслау Дзмітрыевіч унёс значны ўклад ва ўдасканаленне бюджетнай сістэмы краіны і развіццё страхавой справы, пра што сказана, дарэчы, і ў Ганаровай грамаце Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Варта асобна сказаць пра загадчыка фінансавага ўпраўлення, тады гэта быў Павел Карпавіч Зайцаў. Павага да яго такая, што хочацца называць яго вялікім грамадзянінам мінскай зямлі (нарадзіўся ён у Крупскім раёне). Павел Карпавіч умеў спакойна, канструктывна і эфектыўна вырашчаць самыя складаныя фінансавыя задачы і дабівацца максімальных вынікаў.

За больш чым дваццаць гадоў кіраўніцтва (з 1978-га да 2001-га) яму ўдалося забясьпечыць якаснае складанне і выкананне бюджету вобласці, а гэта рэгіён, дзе паўтара мільёна насельніцтва і больш за 400 прадпрыемстваў. І ёсць дзякуючы таму, што паставіўна ўдасканальваліся формы і методы фінансавай работы. У не вельмі простыя дзеяньнія гады ён умела правёў структурны пераўтварэнні ў фінансавым упраўленні. Быў абраны дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь 13-га склікання.

Павел Карпавіч рана пайшоў ад нас. Сваёй якасцю як асобы, чиста чалавечай абавязнасцю ён суправаджуяў мяне на ўсіх маіх творчых перамогах. Калі працуеш побач з такімі людзьмі, то міжволі імкнешся падцінгнуць сябе да іх узроўню.

Сімбёўз у адным калектыве дзяржаўных людзей, з якіх можна было браць прыклад, і маладых спецыялістаў, што імкнуліся дасягнуць высокай прафесійнай планкі, дазволіў фінансаваму ўпраўленню Мінскага аблвыканкама выхаваць таких вядомых людзей, як В. В. Амарын, М. П. Корбут, А. І. Сверж, В. В. Дашкевіч, В. В. Лушчыцкі, Н. К. Лісай, І. С. Шунько і іншых, хто сёння з'яўляецца гонарам фінансавай сістэмы.

— Важным этапам вашай біяграфіі стала праца ў Міністэрстве фінансаў Рэспублікі Беларусь. Дарэчы, набліжаецца 100-годдзе гэтай паважанай дзяржаўнай установы. Каго бы вам хадзелася адзначыць, пра каго сказаць добрае слова?

— Без перабольшання твар нашай Беларусі XX стагоддзя — такія людзі, як тагачасны міністр фінансаў Баліслай Іосіфавіч Шаціла. Ён прытымліўся дэмакратычнага стылю кіравання, асабістая здаймаўся найболыш складанымі праблемамі, давяраючы падначаленым самастойна вырашчаць усе астатнія пытанні адпаведна іх кваліфікацыі. І засёды такім чынам дабіваўся максімальнага эффекту. Патрабавальны да сябе іншых, ён, між іншым, клапаціўся не толькі аб прафесійным, але і каб кадравым росце маладых: сачыў, каб годныя работнікі рыйфінадзелу пераходзілі з цягам часу ў ablifінадзелы, а спецыялістаў абласнога звяна запрашалі на работу ў Міністэрство.

Мне міністр персаналына двойчы даваў магчымасць працаўшы у апараце Мінфіна, і я з удзячнасцю ёю карыстаўся. Дарэчы, Баліслай Іосіфавіч знаходзіўся на сваёй няпростай пасадзе даўжэй, чым то, — з 1965-га да 1990 года, гэта значыць, чверць усяго тэрміну дзеяньніці міністэрства.

Цалкам лагічна ўспомніць пра яго выхаванца і майго непасрэднага кіраўніка — начальніка бюджетнага упраўлення, а пазней намесніка міністра фінансаў Мікалай Філіповіч Румаса. Амаль у кожным міністэрстве, ведамстве ёсьць людзі, якія валодаюць энцыклапедычнымі ведамі і могуць у крытычны момант падказаць адзіна правильнае рашэнне. Такой застаецца ў памяці якія асобы Мікалай Філіповіч. А праца ў бюджетным упраўленні стала для мяне вызначальнай.

— Пад патранажам Мінфіна, Нацбанка і ААТ «ААБ Беларусбанк» у пачатку 2001 года ў краіне ствараецца новае страхавое агенцтва для абароны інтарэсаў прадпрыемстваў, якія працаўшы на экспарт. Наша газета ў той час даволі цесна з вами супрацоўнічала, і я дакладна ведаю, што ініцыятыва ішла ад вас і вы былі тым рухавіком, які «накручваў усе спружыны». А згаданыя вышэй паважаныя інстанцыі добра разумелі неабходнасць страхавання зневенееканамічных рызык і ўсяляк падтрымлівалі. Савет Міністраў прызначыў вас генеральным дырэктарам. Ці лёгка было запусціць у жыццё нязвычылі для краіны кірунак дзеяньніці?

— Калі нехта ствараў нешта новае, той разумее, наколькі шматгранны гэты шлях. Нават ужо пасля прыняцця рашэння. Спярэбілася аператувана наствараць норматыўную базу, фарміраваць каманду, шукаць сродкі для статутнага фонду і вырашыць многія іншыя пытанні. Сапраўднай удачай было тое, што на гэтым шляху сустрэліся сапраўды дзяржаўныя людзі, якія разумелі важнасць задачы і падставілі плячу. Велізарная ўдзячнасць усім ім, асабліва Мікалаю Пятровічу Корбуту, які ў якасці міністра фінансаў падтрымаў новую структуру на ўсіх этапах.

А роднае бюджетнае ўпраўленне міністэрства, як магло, таксама паспрыяла выдзяленню бюджетных сродкаў пры страхаванні экспартных контрактаў, а яшчэ ўваходжанню «нованароджанага» прадпрыемства асобным радком у бюджэт краіны.

Усе зыходзілі з таго, што Беларусь да гэтага часу не мае экспартнага страхавога агенцтва, пры тым, што ва ўсіх разніцых краінах свету яны існавалі ўжо доўгі час. Напрыклад, у Германіі — Euler Hermes, у Чэхіі — EGAP, у Польшчы — KUKE, Венгрыі — MÉHIB і этак далей. Сапраўды, айчынныя экспартцы павінны мец роўныя магчымасці са сваімі замежнымі контрагентамі ў галіні крэдытаўных і страхавых стасункаў. Толькі на такіх умовах можна было развіваць экспарт у краіне са сваёй асаблівай эканомікай. Так што з'яўленне Рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства экспартна-імпартнага страхавання «Белэксімгарант» стала заканамернасцю.

Існуе слушная думка: «Калі ты разбіраешся ў тэхналогіі, значыць, яна ўжо ўстарэла». Скажу щыры, што сама тэхналогія функцыянування новага прадпрыемства была цалкам нязвычайной для Беларусі. Пачынаць даводзілася ў многіх выпадках з чыстага, што называецца, ліста і з абавязковым улікам усяго найлепшага, на што былі багатыя аналагічныя замежныя кампаніі.

Сёння вельмі хутка старэюць, і важна нават не тое, што ты ведаеш, а як хутка ты умеш вучыцца. Разумеючы гэта, мы старанна вучыліся ўсе разам — кампетэнтнасці, стратэгічнаму кіраванню, самаудасканаленню, прадпрымальнасці і многаму іншаму. І ёсць для таго, каб стаць лідарам у гэтай сферы дзеяньніці.

Адным словам, было зусім не проста. Пералом-момантам стаў выхад Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 534 ад 25.08.2006 года «Аб садзейнічанні развіццю экспарту тавараў, работ, паслуг», які не толькі замацаваў выключнае права на правядзенне страхавання экспартных рызык з падтрымкай дзяржавы за «Белэксімгарантам», але і вызначыў усю метадалогію сістэмы экспортнага страхавання ў краіне. Тым самым Беларусь стала ў адзін шэраг з перадавымі краінамі, якія даўно маюць норматыўна-прававыя акты, што рэгламентуюць функцыянуванне нацыянальных сістэм стымулювання экспарту. Хачу падкрэсліць гэтую думку: зараз у краіне дзейнічае нацыянальная сістэма стымулювання і абароны экспарту.

— Сёння «Белэксімгарант» моцна стаіць на нагах, ён пазнавальны і запатрабаваны...
— Абсалютна правільна, пазнавальны і запатрабаваны. Тут шмат залежыць ад тых, хто знаходзіцца, як кажуць, каля руля. Дзесяць гадоў назад я перадаў штурвал у надзеінную руку. З таго часу Генадзь Антонавіч Міцкевіч разам з сваёй камандай умела і эфектыўна кіруе нашым караблём пад пунсовымі ветразямі ў бурным моры-акіяне рынку.

Унутры краіны страхавое прадпрыемства мае дагаворы з вядучымі экспартцёрамі — такімі як ААТ «МАЗ» і «Белаз», РУП «МТЗ», ААТ «Белкамунмаш», СП «Беліта», ЗАТ «Атлант» — пералік можна доўжыць. Толькі за перыяд з 2007 да 2015 года заключацца каля 50 тысяч дагавораў страхавання экспартных рызык, а сума страхавога пакрыцця экспарту тавараў дасягае больш як 4,3 мільярда долараў ЗША.

— Успомнім, што «Белэксімгарант» — першая страхавая кампанія Беларусі, якая атрымала міжнародны рэйтинг фінансавай устойлівасці «B».

— Так, у міжнародным рэйтингавым агенцтве Fitch Ratings. Невыпадкова наша краіна стала свайго рода ўсходнім пляцоўкай, дзе на базе «Белэксімгаранта» экспартна-кредытныя агенцтвы іншых краін свету Бернскага саюза ўдасканлююць свае прафесійныя веды і адначасова паступова мяняюць сваю думку наоконту групы палітычнай рызыкі Рэспублікі Беларусь.

Прэстыжна і тое, што двойчы ў Мінску праводзіліся міжнародныя канферэнцыі Бернскага саюза. Іх удзельнікі (кожны раз — з больш чым 40 краін свету) атрымалі магчымасць вывучаць эканамічныя патэнцыялі рэспублікі, абменяўцца пасведамі правядзення страхавання экспартных крэдытаў і ўмацавання андеррайтнага палітыкі.

berneunion
«Белэксімгарант» мае ўласны раздзел-презентацыю ў штогодовай спраўдадавчыні Бернскага саюза, яна выдаецца ў Лондане і распаўсюджваецца ва ўсім свеце. Прадпрыемства расце і развіваецца, мае філіяльную сетку. Тым самым дэманструючы што менавіта адрознівае па-сапраўднаму таленавітую кампанію ад проста ўдалага бізнес-праекта. Тут працујуць людзі, здольныя мысліць і працаўшчыць творчы, прадпрымальна, эфектыўна. У пацвярдженне прывяду такі факт: пасля прафесійнай школы «Белэксімгаранта» многія яго супраўднікі ўзнічалі вельмі адказныя напрамкі ў краіне.

— Сярод іх ёсць і ваши выхаванцы, давайце назавём імёны.

— А. В. Скрага стаў г